

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-190

15.3.2018

INSR Insurance Group ASA

Ulykke

Hånd klemmt i strømaskin påmontert lastebil — førerulykke? — avkortning 20 %? — fal. § 13-9.

Forsikrede fikk hånden i klem under arbeid med et transportbånd bak på en lastebil som var utstyrt for å strø sand. Saken reiste spørsmål om skadehendelsen var omfattet av fører- og passasjerulykkedekningen. Subsidiært spørsmål om avkortning. Nemndas flertall la til grunn at bilen måtte anses som den direkte årsaken, og forsikringen fikk dermed anvendelse. En samlet nemnd bemerket videre at det var grovt uaktsomt av forsikrede å stikke hånden inn til valsen mens transportbåndet var i gang. I lys av skadens omfang ble avkortningen satt til 15 %.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1988, maskinfører) skadet seg 5.11.14. I vedlegg til skademeldingen 9.2.15 heter det:

Under inspeksjon av strøeren så jeg att en under-rull til transportbandet va slitt og måtte byttes.

På det tidspunktet var strøeren igang slik at strøeren skulle tømme seg for sand. Jeg står nå bak ved strøeren og venter på at den skal bli tom da jeg ser den slitte rullen. Hvor jeg da drar hånden langs den slitte rullen for å få av påsurret sand, for å kunne se selve rullen bedre.

På ett øyeblikk fikk bandet tak i arbeidshansken og drar handen inn i mellom bandet og rullen. Det går da ett øyeblikk før jeg forstår alvoret i situasjonen, og prøver å dra handen ut flere ganger uten hell. Jeg ser nå at transportbandet har slippet av skinnet oppe på handrissta og at pekefinger mangler. Jeg klare og komme løs selv.

Det ble ikke fjernet noe deksel/beskyttelse fra strøeren før ulykken.

Klemfaren på strøeren er nå medtatt i sikker jobbanalysen for Brøyting/Strøing

I erklæring utarbeidet av spesialist i generell og ortopedisk kirurgi 16.4.16, heter det:

Opplysninger fra skadelidte

... forteller at ulykken inntraff under arbeid med et transportbånd bak på lastebil utstyrt for å strø sand. Han hadde hansker på. Høyre hånd med hanske ble klemmt fast mellom en roterende rulle og transportbåndet. Han greide ikke å få hånda løs før det hadde gått 10-15 minutter, men greide å holde igjen/spenne ifra slik at ikke hele armen ble dratt inn mellom båndet og rullen. Han forsøkte å fukte rullen med spytt/blod for å hindre at friksjonen økte slik at armen ble dratt videre innover.

Forsikrede har anført at skaden omfattes av førerforsikringen. Transportbåndet må kategoriseres som ekstrautstyr til lastebilen. Det er bilens motorkraft som forårsaker skadepotensialet, og motorkraften må ses som den direkte årsak til skaden. Det er en storbil ment til yrkesutøvelse som er forsikret, ikke en personbil med transport som eneste formål. Den skadevoldende bilen brukes primært til strøing, og strømaskinen er et redskap som har sammenheng med motorvognbruken. Han hadde vært ute og kjørt like før feilsøket fant sted, og planla å kjøre mer etterpå. Strømaskinen er et tilkoblet redskap som har sammenheng med at lastebilen brukes som motorvogn.

Subsidiært er vilkårene for avkortning ikke oppfylt. Skaden har fått stort omfang, klager er relativt ung og han har ikke utvist mer enn liten uaktsomhet. At hansken ble fanget av transportbåndet fremstår som et uhell som det ikke synes naturlig å knytte ansvar til.

Selskapet har i det vesentlige anført at tilfellet ikke er omfattet av vilkårene. Det kreves at motorvognen har påført skaden "direkte". Bilen var ikke i bevegelse på ulykkestidspunktet, og ulykken hadde ikke sammenheng med kjøringen. Lastebilen var bare drivkraft for transportbåndet. Førerforsikringen dekker tradisjonelt skade som skyldes at en motorvogn brukes som motorvogn, med den risiko dette medfører. Transportbåndet til strømaskinen var ekstraustyr, og ikke en integrert del av lastebilen. Skaden skyldes ikke bilens egenskaper som motorvogn. Skaden kunne like gjerne ha oppstått om transportbåndet var drevet av elektrisitet e.l.

Eventuell erstatning må subsidiært avkortes med minimum 20 %. Transportbåndet burde vært slått av før vedlikeholdsarbeidet skulle utføres. Skadepotensialet til innretningen skjerper aktsomhetskravet hos personen som skal utføre arbeid på maskinen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under en fører- og passasjerulykkesdekning. Dekningen omfatter også på nærmere angitt vilkår fysisk skade på fører eller passasjer som blir skadet når vedkommende er utenfor kjøretøyet når skaden inntreffer. Et vilkår for dekning av fysisk skade påført utenfor kjøretøyet er imidlertid etter pkt. 9.2 i vilkårene at "bilen er den direkte årsaken til skaden". Spørsmålet saken reiser er således prinsipielt om bilen er den direkte årsaken til skaden.

Nemnda har på dette punkt delt seg i et flertall og et mindretall.

Finansklagenemnda Persons flertall, leder, Malling, Opheim, Bjønness og Kiil, bemerker:

Slik flertallet ser det, har strømaskinen nær tilknytning til bruken av den aktuelle motorvognen. På dette punkt skiller sakens faktum seg fra det som ble lagt til grunn i uttalelse FSN-2410. Strømaskinens bruksområde er sammen med motorvognen, og bruk av strømaskinen forutsetter at den benytter motorvognens motor. Flertallet kan vanskelig se at det generelt kunne ha vært benyttet en annen drivkraft enn motoren. Flertallet mener således at bilen må anses som den direkte årsaken, og at forsikringen får anvendelse.

Mindretallet, Felland og Farestvedt bemerker:

Mindretallet vurderer at skaden faller utenfor hva som omfattes av ordlyden "bilen er den direkte årsaken til skaden". Ved denne vurderingen er det lagt avgjørende vekt på at skaden ble forårsaket da forsikrede fikk sin hånd i klem i transportbåndet som var påmontert lastebilen uten å være en integrert del av lastebilen.

En samlet nemnd mener imidlertid at det under enhver omstendighet må anses å ha vært grovt uaktsomt av forsikrede å stikke hånden inn til valsen mens transportbåndet var i gang, og at selskapet derfor kan foreta en avkortning av erstatningen. I lys av skadens omfang mener nemnda imidlertid av avkortningen skal settes til 15 %.

Avgjørelsen er truffet under dissens. Konklusjon utformes i samsvar med flertallets syn.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).